

POLACY O ZMIANIE CZASU

RAPORT Z BADAŃ ILOŚCIOWYCH

Warszawa, grudzień 2018

SPIS TREŚCI

INFORMACJA O BADANIU	3
WNIOSKI.....	4
WYNIKI	5
TABELE ZRÓŻNICOWAŃ SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNYCH	7

INFORMACJA O BADANIU

Wykonawca	Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
Data realizacji badania	29 listopada – 07 grudnia 2018 r.
Metoda badawcza	bezpośredni wywiad ankietarski wspomagany komputerowo (CAPI)
Próba	ogólnopolska losowa (PESEL, reprezentatywna dla osób 18+
Liczba zrealizowanych wywiadów	N = 942

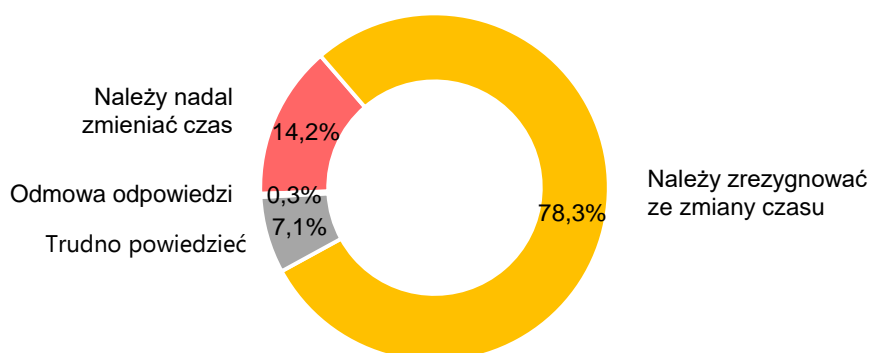
WNIOSKI

- ❖ Zdecydowana większość dorosłych Polaków opowiada się za rezygnacją ze zmiany czasu.
- ❖ Jeśli w Polsce zostałyby wprowadzony jeden czas obowiązujący przez cały rok, to – zdaniem większości badanych – powinien to być czas letni środkowoeuropejski, popularnie zwany „czasem letnim”.

WYNIKI

Dorośli Polacy są w zdecydowanej większości zwolennikami rezygnacji z dwukrotnej w ciągu roku zmiany czasu: przeciwko temu dotychczas stosowanemu rozwiązaniu opowiada się ponad ¾ ogółu badanych (78,3%), podczas gdy za jego utrzymaniem optuje jedynie 14,2%.

RYS. 1. Obecnie w Polsce dwa razy w roku - w ostatnią niedzielę marca i w ostatnią niedzielę października - zmieniamy czas. Czy, Pana(i) zdaniem, należy pozostać przy tym rozwiązaniu i nadal zmieniać czas czy też zrezygnować ze zmiany czasu?

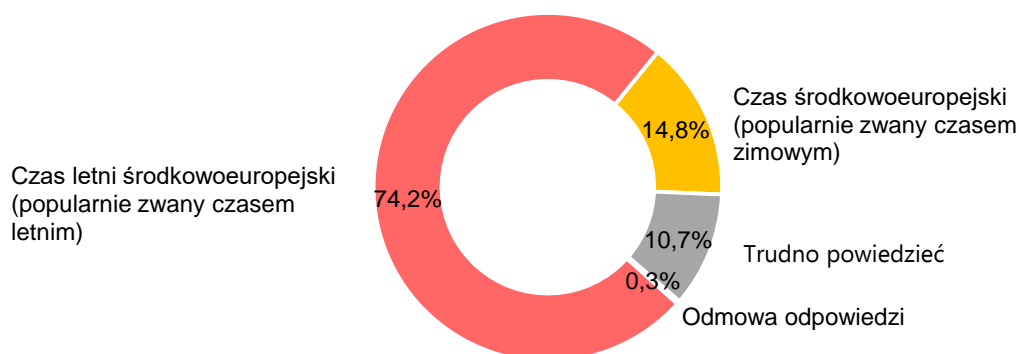
Poparcie dla rezygnacji ze zmiany czasu dominuje we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na cechy społeczno – demograficzne, opinii w tej kwestii nie różnicuje też rodzaj wykonywanej pracy.

Jedyną grupą wyróżniającą się relatywnie wysokim przywiązaniem do status quo w kwestii zmiany czasu (a jednocześnie najniższym poparciem dla rezygnacji ze zmiany) są najmłodszy dorośli (18 – 24 lata), wśród których blisko dwóch na pięciu (38,7%) uważa, że należy nadal zmieniać czas¹.

¹ Szczegółowe zróżnicowania w Tabelach zróżnicowań społeczno-demograficznych.

Jeśli zdecydowalibyśmy się na rezygnację ze zmiany i wprowadzenie w Polsce jednego czasu obowiązującego przez cały rok, to przeważająca większość dorosłych obywateli preferowałaby w tej sytuacji czas letni środkowoeuropejski, popularnie zwany „czasem letnim”. Za tym wyborem opowiada się blisko $\frac{3}{4}$ respondentów (74,2%), natomiast zwolennicy wprowadzenia na stałe tzw. „czasu zimowego” stanowią 14,8% ogółu badanych; co dziesiąty Polak nie ma zdania w tej kwestii.

RYS. 2. Jeśli w Polsce zostałyby wprowadzony jeden czas obowiązujący przez cały rok, to wolał(a)by Pan(i), aby był to:

Zwolennicy wprowadzenia na stałe „czasu letniego” przeważają we wszystkich grupach społeczno – demograficznych i zawodowych. Należy jednak zwrócić uwagę na nieco wyższe w porównaniu z innymi poparcie dla „czasu zimowego” wśród osób wykonujących specyficzne zawody: zatrudnionych w prywatnych gospodarstwach rolnych (22,9%), rolników i robotników niewykwalifikowanych (po 18,6%) oraz wśród niepracujących gospodyń domowych (21,4%).

TABELE ZRÓŻNICOWAŃ SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNYCH

Tabela 1

		55. Obecnie w Polsce dwa razy w roku - w ostatnią niedzielę marca i w ostatnią niedzielę października - zmieniamy czas. Czy, Pana(i) zdaniem, należy pozostać przy tym rozwiązaniu i nadal zmieniać czas czy też zrezygnować ze zmiany czasu?				Liczba osób
		Należy nadal zmieniać czas	Należy zrezygnować ze zmiany czasu	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		14,2	78,3	7,1	,3	942
Płeć	Mężczyźni	14,3	78,7	6,3	,7	444
	Kobiety	14,1	78,0	7,8		498
Wiek	18-24 lata	38,7	55,0	6,3		73
	25-34	19,1	72,0	8,2	,7	183
	35-44	15,0	76,2	8,7		177
	45-54	8,9	83,1	8,0		142
	55-64	8,3	87,1	4,2	,4	170
	65 lat i więcej	8,8	83,9	6,7	,5	198
Miejsce zamieszkania	Wieś	16,0	78,2	5,8		374
	Miasto do 19 999	15,8	76,6	7,6		131
	20 000 - 99 999	10,6	82,4	6,6	,5	209
	100 000 - 499 999	12,5	80,6	6,9		147
	500 000 i więcej mieszk.	16,0	67,6	14,0	2,4	81
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	19,3	71,8	8,3	,6	173
	Zasadnicze zawodowe	12,9	83,0	4,1		230
	Średnie	15,2	77,8	6,3	,7	287
	Wyższe	10,8	79,2	10,0		253
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyż.wykszt.	9,2	83,0	7,1	,7	107
	Średni personel, technicy	8,5	82,3	9,3		43
	Pracownicy adm.-biurowi	9,7	74,2	16,1		64
	Pracownicy usług	16,0	69,4	14,6		48
	Robotnicy wykwalifikowani	18,2	78,6	2,0	1,1	111
	Robotnicy niewykwalifik.	14,8	81,8	3,4		38
	Rolnicy	9,8	87,6	2,7		42
	Pracujący na własny rach.	17,4	70,2	12,5		51
	Bezrobotni	35,7	58,6	5,8		22
	Emeryci	7,6	86,3	5,6	,5	227
	Renciści	20,4	74,0	5,5		46
	Uczniowie i studenci	45,6	48,5	5,9		49
	Gospodynie domowe i inni	11,5	80,5	7,9		92
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11,3	77,6	9,5	1,7	118
	spółce właścicieli pryw.i państwa	13,8	80,6	5,6		95
	sekt. pryw. poza rolnict.	14,3	76,4	9,3		252
	prywatnym gosp. rolnym	14,0	86,0			41
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	14,0	78,2	7,8		131
	Od 900 zł do 1299 zł	16,0	77,5	6,5		138
	Od 1300 zł do 1799 zł	15,5	80,9	3,6		138
	Od 1800 zł do 2499 zł	10,8	84,2	5,1		129
	2500 zł i więcej	11,2	76,2	12,5		142
Ocena własnych war. mater.	Złe	11,5	75,9	10,6	2,1	60
	Średnie	11,1	80,2	8,0	,7	274
	Dobre	15,9	77,7	6,4		608
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8,5	75,6	14,5	1,4	53
	Raz w tygodniu	15,6	78,7	5,4	,3	393
	1-2 razy w miesiącu	11,8	84,4	3,8		156
	Kilka razy w roku	15,0	76,3	8,7		239
	W ogóle nie uczestniczy	14,7	74,5	10,8		95
Poglądy polityczne	Lewica	10,1	83,3	6,7		171
	Centrum	16,7	77,9	4,9	,5	256
	Prawica	9,7	83,2	6,8	,2	299
	Trudno powiedzieć	20,9	69,1	10,1		206

Tabela 2

		56. Jeśli w Polsce zostałby wprowadzony jeden czas obowiązujący przez cały rok, to wolał(a)by Pan(i), aby był to:				Liczba osób
		Czas letni środkowoeuropejski (popularnie zwany czasem letnim)	Czas środkowoeuropejski (popularnie zwany czasem zimowym)	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		74,2	14,8	10,7	,3	942
Płeć	Mężczyźni	73,8	13,4	12,3	,4	444
	Kobiety	74,6	16,0	9,2	,1	498
Wiek	18-24 lata	77,2	15,6	5,1	2,1	73
	25-34	75,4	15,8	8,8		183
	35-44	77,4	10,7	11,9		177
	45-54	76,0	13,4	10,6		142
	55-64	76,1	15,7	8,2		170
	65 lat i więcej	66,4	17,4	15,6	,5	198
Miejsce zamieszkania	Wieś	75,1	16,3	8,2	,4	374
	Miasto do 19 999	71,2	17,0	11,7		131
	20 000 - 99 999	77,8	12,4	9,3	,5	209
	100 000 - 499 999	73,6	11,8	14,6		147
	500 000 i więcej mieszk.	67,2	15,9	16,9		81
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	74,2	15,8	9,4	,6	173
	Zasadnicze zawodowe	74,6	12,8	12,3	,3	230
	Średnie	77,4	14,8	7,6	,3	287
	Wyższe	70,3	16,0	13,6		253
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyż. wyksz.	71,6	17,1	11,4		107
	Średni personel, technicy	82,2	12,1	5,7		43
	Pracownicy adm.-biurowi	77,9	12,9	9,2		64
	Pracownicy usług	74,2	11,8	12,5	1,5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	85,4	8,0	6,6		111
	Robotnicy niewykwalifik.	74,5	18,6	7,0		38
	Rolnicy	75,7	18,6	5,7		42
	Pracujący na własny rach.	74,3	6,8	18,9		51
	Bezrobotni	74,2	13,8	12,0		22
	Emeryci	69,3	16,0	14,2	,5	227
	Renciści	72,7	17,2	10,1		46
	Uczniowie i studenci	78,2	15,8	6,0		49
	Gospodynie domowe i inni	67,5	21,4	10,3	,9	92
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	67,1	17,4	15,6		118
	spółce właścicieli pryw. i państwa	83,3	14,0	2,8		95
	sekt. pryw. poza rolnict.	80,5	8,8	10,4	,3	252
	prywatnym gosp. rolnym	69,6	22,9	7,5		41
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	72,6	17,2	9,6	,6	131
	Od 900 zł do 1299 zł	73,1	13,9	13,0		138
	Od 1300 zł do 1799 zł	79,3	11,5	9,2		138
	Od 1800 zł do 2499 zł	70,7	20,5	8,9		129
	2500 zł i więcej	75,8	11,3	12,9		142
Ocena własnych war. mater.	Złe	72,5	9,2	18,3		60
	Średnie	71,9	17,1	10,3	,7	274
	Dobre	75,5	14,3	10,1	,1	608
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	67,1	12,6	20,4		53
	Raz w tygodniu	74,9	16,3	8,5	,4	393
	1-2 razy w miesiącu	81,2	11,5	7,3		156
	Kilka razy w roku	72,5	14,6	12,9		239
	W ogóle nie uczestniczy	70,3	15,8	13,9		95
Poglądy polityczne	Lewica	76,5	12,4	11,1		171
	Centrum	77,8	14,9	6,9	,3	256
	Prawica	74,4	15,7	9,9		299
	Trudno powiedzieć	67,7	16,1	16,2		206